

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1) 443-5573 / 33-104
Telefax: (06-1) 443-5733 / 33-133
E-mail: orfkitkarsag@orfk.police.hu

Szám: 29000/105-179- /2013. RP.

Tárgy: rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása

Ea.: Kissné Vadas Enikő r. alezr.

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva (a továbbiakban: panaszos) szám alatti lakos előterjesztett panaszügyében folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 60/2014. (III. 26.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a szolgálati fellépés szabályainak elmulasztása tekintetében

h e l y t a d o k,

a panaszt egyebekben

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára és (2) bekezdésére, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf. 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2013. január 29-én elektronikus formanyomtatványon terjesztette elő a panaszát, amelyet a Panasztestület 2013. február 1-jén kézhez vett hiánypótlási felhívására, határidőn belül 2013. február 7-én előterjesztett beadványával megerősített és kiegészített.

A panaszos panaszbeadványában a vele szemben 2013. január 12-én foganatosított rendőri intézkedést sérelmezte. Az intézkedés előzményeként előadta, hogy bevásárolni ment fiával, amikor véletlenül leejtett egy tojást a boltban, erre a boltos neki rontott, és kihívta a rendőrséget. A rendőrök először a boltossal beszéltek – akit ismertek, mivel korábban ő is rendőr volt –, majd a panaszostól megkérdezték, hogy ivott-e, illetve, hogy az övé-e a bolt előtt álló gépkocsi. A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr letegezte, de azért a kérdésre válaszolva elmondta, hogy a gépkocsi a családjáé. A rendőr felszólította a panaszost, hogy üljön be a családi gépkocsiba, aminek a panaszos nem tett eleget, mert nem akarta, hogy valaki esetleg meglássa a kocsiban. Ezt követően a rendőrök kérték a jogosítványát, amit nem tartott magánál a többi iratával együtt. A rendőrök elmentek a házához az irataiért, ahol a panaszos felesége átadta az okmányokat. A visszaérkező rendőrök felszólították a panaszost, hogy zárja be a gépkocsit. A panaszos állítása szerint amikor hozzáért a gépkocsizhoz, megbilincseltek és előállították. A gépkocsiban az egyik rendőr rágyújtott, amikor pedig kérte a panaszos a rendőrt, hogy ne dohányozzon, a rendőr durva hangnemben rászólt. A beszállítása során a rendőr 70-80 km/h órás sebességgel haladt. Ezután elvitték mintavételre, ahol a rendőrök valamilyen nejlon állvány mögé bújva szondáztatták meg.

A panaszos a 2013. február 7-én előterjesztett beadványában kiegészítette a korábbi előadását. Állítása szerint a rendőrök, amikor visszamentek a lakásától a bolthoz, az egyikük megjegyzéseket tett a panaszos származására. (A panaszos erdélyi származású.) Ezután a másik rendőr odament a panaszoshoz és tegeződve megkérdezte tőle, hogy ivott-e, amire a panaszos elmondta, hogy igen. A rendőr ezután újra félrevonult a társával, majd kis idő múlva visszatért és felszólította a panaszost, hogy szálljon be a kocsiba, de a vezetői oldalra. A panaszos ezt megtagadta, ezután a rendőr „ordítózva” felszólította, hogy zárja be a kocsit. Ahogyan a panaszos megközelítette a kocsit, rögtön lenyomták és megbilincseltek. Ezután a rendőr elégedetten gyújtott rá egy cigarettára, mivel ittas vezetőt fogott. Ekkor a panaszos kérte, hogy ne dohányozzon, mire a rendőr durva hangnemben rászólt: „fogd már be a pofád, hát ki vagy te?”. A panaszost 3-4 órán át tartották a fogdán, majd újra gépkocsiba ültették, és elvitték a kórházba. Az út során a gépkocsi kb. 70-80 km/h órával közlekedett, még a másik rendőr is rászólt a sofőrre, hogy lassabban, mert csúszik az út. A rendőr az út során ismét dohányzott, amit a panaszos megint szóvá tett, de ugyanazt a válaszreakciót kapta. A mintavétel során együttműködött, de ott is megfenyegették a rendőrök, hogy le lesz fogva, meg lesz katéterezve. A doktor megvizsgálta a panaszost és közölte, hogy kihallgatható, ezután pár méterre ment a rendőrökkel és valamit beszéltek, de a panaszos csak annyit hallott, hogy az orvos kicsit idegesen azt mondta, hogy nem is tudja, hogy mit írjon ilyenkor, majd kiment a szobából. Ezután a rendőr egy nejlon állvány mögé állt és onnan kidugta a szondát háromszor. A panaszos nem érti, hogy miért intézkedtek vele szemben, amikor ő nem vezetett, nem biciklizett, hanem gyalogos volt. Az autót is egy másik családtag vezette, aki érvényes jogosítvánnyal rendelkezett.

Előadta még, hogy 2013. február 4-én elment a ..... Rendőrségre, hogy kiderítse a vele szemben intézkedő rendőrök azonosító számát, de ez nem vezetett eredményre, ezért hazament.

A panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – panaszja szerint – az alábbiakat sérelmezte:

- 1) A rendőri intézkedés
  - a) indokoltságát
  - b) a közlekedésrendészeti intézkedés jogosságát.
- 2) Az előállítás
  - a) jogalapját
  - b) időtartamát.
- 3) A bilincselést.
- 4) A kulturálatlan hangnemet, viselkedést.
- 5) A részrehajló intézkedést.
- 6) Nem kapott tájékoztatást arról, hogy ki intézkedett vele szemben.
- 7) A rendőrök az intézkedés alatt nem tettek eleget az Rtv. 20. §-ban foglalt kötelezettségüknek.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége, fennállt az intézkedéshez szükséges mértékű gyanú, ezért a rendőrök kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben és vonták intézkedés alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga. Nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga, mivel az előállításra kellő jogalap birtokában került sor. Ugyanakkor a spirateszt szonda alkalmazása és az alkoholteszt alkalmazásának szükségtelen volta miatt sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, és az előállítás időtartamának ezzel járó növekedése miatt a személyi szabadsághoz való joga is.

A Panasztestület álláspontja szerint sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga az előállítás időtartama miatt, mivel az meghaladta a szükséges mértéket, továbbá sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga, mivel a panaszossal szemben a bilincs alkalmazására jogalap nélkül került sor.

Az ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, így a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható. A Panasztestület szintén nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszos tájékoztatását elmulasztották-e a rendőrök a rendőrségen, illetve a részrehajló intézkedéssel kapcsolatos kifogás vizsgálatánál szintén erre az eredményre jutott a Panasztestület, ezért úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme ekörben nem megállapítható.

Ugyanakkor mivel a Panasztestület határozott kérdésére a rendőrség nem válaszolt, a Testület elfogadta a panaszosi előadást a tekintetben, hogy nem volt tudomása az intézkedő rendőrök nevééről, és megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a szolgálati fellépés szabályainak be nem tartása miatt.

A Panasztestület álláspontja alapján a konkrét esetben, a panaszossal szembeni gyanú hiányában a teljes intézkedéssorozatra jogalap nélkül, jogszerűtlenül került sor.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsértés elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- a panaszos 2013. január 29-én elektronikus formabejelentő nyomtatványon előterjesztett panaszbeadványa,
- a panaszos 2013. február 7-én előterjesztett beadványa,
- r. alezredes 2013. március 7-én kelt átirata,
- r. szds. a 2013. március 6-án kelt feljegyzése,
- az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés,
- r. őrm. és r. ftőrm. 2013. január 12-én kelt közös jelentése,
- a fogdakönyv releváns bejegyzése,
- a panaszossal szemben ittas vezetés miatt fett feljelentés,
- a panaszossal szemben 2013. január 12-én kelt szabálysértési feljelentés,
- tanúmeghallgatásáról készült jegyzőkönyv,
- a panaszos szabálysértési eljárás alá vontkénti meghallgatásáról készült jegyzőkönyv,
- az előállítás időtartamáról szóló igazolás,
- a 2013. február 4-én a rendőrségre belépő személyek nyilvántartásának releváns részei,
- hangfelvételeket tartalmazó CD lemez.

III.

A panasz vizsgálata során először a hatáskört vizsgáltam meg.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A fentiekből kitűnik, hogy ezen eljárásnak az nem tárgya, hogy megállapítsa, hogy a rendőrök követtek-e el szabálysértést vagy bűncselekményt. Ezért a panasz ezen részében a hatásköröm hiányát állapítottam meg.

Ugyanakkor vizsgáltam a panaszos intézkedés alá vonásának, előállításának, és a vele szembeni kényszerítő eszköz alkalmazásának jogszerűségét, illetve a rendőri hangnemet és a tájékoztatási kötelezettség teljesítését.

A rendőri intézkedés elleni panaszok vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

1) A panaszos sérelmezte a rendőri intézkedés

a) indokoltságát.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint „*A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.*”

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 8. § (1) bekezdés alapján „A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.”

9. § (1) bekezdés értelmében „A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett - ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak - szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.”

A panaszos beadványában előadottak és a rendőri jelentés megegyeznek abban, hogy a rendőrségre a bolt tulajdonosa tett bejelentést, miszerint egy ittas vezetést elkövető személy a boltban garázda magatartást tanúsít, egy tojást szándékosan a földre ejtett.

A bejelentés alapján joggal merült fel annak a gyanúja, hogy a bejelentő sérelmére jogellenes cselekményt követtek/követnek el, illetve a panaszos a boltig ittasan vezetett. A fentiek alapján a rendőrség köteles volt a történeti tényállás tisztázása érdekében szükséges intézkedéseket megtenni, és a helyszínen megjelenni.

Megállapítható, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettsége fennállt, ezért a panasz elutasítom.

b) A panaszos a közlekedésrendészeti intézkedés jogosságát is sérelmezte.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján „A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,

(2) Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontja szerint „A rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során

b) a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen - a jogszabályban meghatározottak alapján - ellenőrizheti;”

Az intézkedéskor hatályos Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 188. § (1) bekezdése szerint „aki szeszes italtól befolyásolt állapotban vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt vasúti vagy légi járművet, valamint gépi meghajtású vízi járművet vagy úszó munkagépet, avagy közúton gépi meghajtású járművet vezet, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. „

A rendőri jelentések szerint a bejelentő elmondta, hogy látta, amint a panaszos és a fia az épületnél álló gépkocsival érkezett a helyszínre, amit a panaszos vezetett.

A panaszos ezzel szemben azt állította, hogy valóban gépkocsival érkeztek a helyszínre, de azt a felesége vezette, ő pedig a fiával utasként utazott. A felesége megijedt és

ezért a rendőrök kiérkezése előtt az otthonukba távozott. Kérdésre azt is elismerte, hogy korábban alkoholt fogyasztott. A rendőrök megszemléltek a gépkocsit, amiből hiányzott a hátsó ülés, így három személy szállítására alkalmatlan volt. Ezután átvizsgálták a panaszos ruházatát, amelyből előkerült a gépkocsi kulcs.

A panaszos a beadványában már azt adta elő, hogy ő gyalogosan érkezett a 2,7 km-re lévő otthonukból a bolthoz. Arra vonatkozóan viszont nem nyilatkozott, hogy pontosan ki vezette akkor a gépkocsit, vagy az milyen módon került a bolthoz, csupán annyit adott elő, hogy egy érvényes jogosítvánnyal rendelkező családtag vezette. Ugyanakkor azt maga is leírta, hogy amikor megpróbálta a kulccsal lezárni a gépkocsit (ami ezek szerint nála volt), akkor bilincseltek meg a rendőrök.

A fenti körülményeket figyelembe véve és összegezve – a bejelentő több féle előadása, a panaszosnál lévő gépkocsi kulcsa, a gépkocsi állapota, a bolt és a ház távolsága – megállapítható, hogy nem volt megalapozatlan a rendőrség azon gyanúja, hogy a korábban szeszest italt fogyasztó panaszos vezette a boltnál álló gépkocsit.

A rendőrök a panaszossal szemben indokoltan intézkedtek, ezért a panaszt elutasítom.

(Ezen eljárásnak ugyanakkor nem tárgya annak elbírálása, hogy a panaszos magatartásával megvalósította-e a KRESZ szabályainak megsértését.)

2) A panaszos az előállításával összefüggésben az alábbiakat sérelmezte:

a) Az előállítás jogalapját nehezményezte.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján „A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

c) akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges;”

A Szolgálati Szabályzat 29. § (1) bekezdése szerint „A vizsgálat céljából előállított személytől a mintavétel szükség esetén - az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontjában, valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 106. § (3) bekezdésének első mondatában meghatározott esetekben - kikényszeríthető. Ilyenkor a mintavételre rendőrorvost, ahol ez nem lehetséges, vagy késedelmet okoz, ott az állami egészségügyi szolgálat orvosát kell igénybe venni.”

Az itasság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK utasítás) – 9., 11-12., 14. és 25. pontjaiban foglaltak szerint „Amennyiben az alkoholeszterrel végzett mérés eredménye gépi meghajtású közúti járművet vezetőnél a 0,30 mg/l, egyéb esetben pedig a 0,50 mg/l légalkoholértéket nem haladja meg, szóban nyilatkoztatni kell, hogy tüdőbetegségben szenved-e, illetve van-e testhőmérséklet-emelkedése. Abban az esetben, ha a 25. pont alapján nem áll fenn a vér- és vizeletminta-vétel esete és az alkoholfogyasztás tényét vagy az azzal megvalósított jogsértést nem büntetőeljárásban értékeli, úgy az intézkedés alá vont személyt nyilatkoztatni kell arról, hogy a mérési eredményt elfogadja-e. Amennyiben úgy nyilatkozik, hogy elfogadja, akkor az előző nyilatkozatait és a mérés eredményét az 1. számú melléklet szerinti Nyilatkozat (a továbbiakban: Nyilatkozat) kitöltésével rögzíteni kell. A Nyilatkozat rögzítését követően további mintavételre intézkedni nem kell.

11. Abban az esetben, ha az intézkedés alá vont személy a 9. pont szerinti mérési eredményt nem fogadja el (a Nyilatkozatot nem írja alá), szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alá vetni hiteles mérőeszközzel történő vizsgálatnak. Ha úgy nyilatkozik, hogy hajlandó, hiteles mérőeszközzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt kilélegzett levegő hiteles mérőeszközzel történő

megvizsgálása érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

12. Amennyiben az alkoholeszterrel végzett mérés eredménye a 9. pont szerinti légalkohol-értékeket meghaladja, az intézkedés alá vont személyt szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alávetni hiteles mérőeszkőzzel történő vizsgálatnak, továbbá arról, hogy szenved-e tüdőbetegségben, vagy van-e testhőmérséklet-emelkedése. Abban az esetben, ha hajlandó magát a vizsgálatnak alávetni és nyilatkozata szerint nem szenved tüdőbetegségben és nincs testhőmérséklet-emelkedése, hiteles mérőeszkőzzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt a vizsgálat érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

14. Amennyiben az alkoholszondával végzett ittasság ellenőrzés eredménye pozitív, az intézkedés alá vont személyt szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy szenved-e tüdőbetegségben, vagy van-e testhőmérséklet emelkedése. Abban az esetben, ha nyilatkozata szerint nem szenved tüdőbetegségben és nincs testhőmérséklet emelkedése, a 12. pontban foglaltak szerint kell eljárni

25. Az alkoholfogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálatához szükséges **vérvételre és lehetőleg közel azonos időben végzett vizeletminta vételre kell intézkedni**, amelyet a cselekményt követően a legrövidebb időn belül végre kell hajtani, ha az intézkedés alá vont személy

a) az alkoholszondával, az alkoholeszterrel vagy a hiteles mérőeszkőzzel végzett ellenőrzést megtagadja,

b) olyan állapotban van, amely meggátolja az alkoholszonda, alkoholeszter, a hiteles mérőeszköz eredményes alkalmazását,

c) nyilatkozata szerint tüdőbetegségben szenved, vagy testhőmérséklet emelkedése van, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,

d) az egészségi állapotára (tüdőbetegségére, testhőmérséklet emelkedésére) vonatkozó nyilatkozat megtételét vagy annak aláírását megtagadja,

e) **hiteles mérőeszkőzzel történő első mérés foganatosítása a cselekmény időpontjától számított 30 percen belül nem hajtható végre**

f) a Jegyzőkönyv aláírását megtagadja,

g) a hiteles mérőeszköz mérési eredményét kétségbe vonja és véralkohol-vizsgálatot kér,

h) nyilatkozata, vagy az ez irányú ellenőrzés eredménye alapján szervezetében a vezetési képességre hátrányosan ható szer jelenléte valószínűsíthető, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,

i) nyolc napon túl gyógyuló sérülést, vagy annál súlyosabb kimenetelt eredményező közlekedési, illetve a közlekedés körében segítségnyújtás elmulasztása, vagy cserbenhagyás bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,

j) a gyanú szerint a cselekmény után szeszes italt fogyasztott vagy az ittasság ellenőrzés előtt a helyszínt elhagyta, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll.”

A vér- és vizeletminták rendőrségi ügyeleteken történő tárolásáról szóló 10/2008. (OT 7.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK utasítás 2.) 5. pontjában foglaltak szerint „Az ügyeletes vagy a szolgálatirányító parancsnok végzi a mintavételi eszközök felhasználók részére történő kiadását, felhasználás utáni visszavételét, valamint az utasítás 1-3. számú mellékleteiben meghatározott nyilvántartások vezetését.”

A rendőri jelentések azt tartalmazzák, hogy a felek meghallgatása és a gépkocsi megszemlélése után a panaszossal szemben spirateszt szondát alkalmaztak, ami a helyszínen elszíneződött, ezért a panaszost előállították a Rendőrkapitányságra, majd pedig mintavétel céljából kórházba szállították.

A kapitányságra történő előállítás után a panaszossal szemben a hiteles elektromos légalkoholmérő berendezés alkalmazása valóban nem volt indokolt. Miután azonban az intézkedő rendőrök az első fújás/mérés rögzítése után szembesültek azzal, hogy nem teljesül a méréssel szemben támasztott azon normatív feltétel, mely szerint az első mérésnek a cselekmény időpontjától számított 30 percen belül meg kell történnie, a második fújatástól már elálltak, majd a panaszost egészségügyi intézetbe állították elő vér- vizeletvétel céljából.

A rendőrök azt a körülményt sem hagyhatták figyelmen kívül, mely szerint az ügyeletes vagy a szolgálatirányító parancsnok végzi a mintavételi eszközök felhasználók részére történő kiadását, felhasználás utáni visszavételét. Ebből következően, az intézkedés helyszínéről történt távozás után az intézkedő rendőröknek mindenképpen be kellett vonulniuk a panaszossal, mivel a rendszeresített vér- és vizeletdobozok az épületben (a szolgálatirányító parancsnok szolgálati helyén) vannak tárolva, azokat szigorú nyilvántartás szerint lehet felvenni, illetve leadni, azok indokolatlanul nem lehetnek a járórnél (csak célhoz kötötten vehetik fel).

A panaszossal szemben a tényleges intézkedés, a bejelentő meghallgatását követően tehát 16 óra 20 perc körül kezdődhetett. Ezután a rendőrök igazoltatták, meghallgatták őt és a fiát, majd szemrevételezték a kocsit. Mindezek alapján megállapítható, hogy amire a panaszossal szemben az ittaság ellenőrzéséhez szükséges mértékű gyanú kialakult, már eltelt a feltételezett vezetés óta az ORFK utasításban előírt 30 perc.

Mindezekre tekintettel álláspontom szerint a panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor, mivel a gépjárművezetés feltételezett időpontja óta már a helyszínen eltelt 30 perc, így a visszaszámítás már csak vér-és vizeletminta-vétellel volt megoldható, melynek azonban az egységdobozát a rendőrkapitányság ügyeletén tudták csak átvenni.

A fentiek alapján az előállításra kellő jogalap birtokában került sor, ezért a panaszt elutasítom.

b) A panaszos az előállítás hosszát is sérelmezte.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a *„rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”*

A Szolgálati Szabályzat 30. § (3) bekezdése szerint *„az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.”*

A szabadításkor kiadott igazolás tanúsága szerint a panaszos előállítása 16.55 órától 23.40 óráig tartott. Ez idő alatt a panaszost elvitték mintavételre a helyi kórházba, ahol a vizeletet 18.25 órakor a 2015 sz.-ú egységdobozba, 932978 mintaszámon, a vért 18.35 órakor a 2016 sz.-ú egységdobozba 932977 mintaszámon vették le. Majd a visszaszállítása után 23.00 órakor és 23.20 óra között meghallgatták a szabálysértési eljárásban, majd 23.40 órakor szabadították.

A keletkezett iratok szerint úgy tűnik, hogy a vér- és vizeletvétel elvégzése után az előállítóban elhelyezett panaszossal szemben közel négy órán keresztül semmiféle eljárási cselekmény nem zajlott.

A Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 105/17-4/2013-2014. P. számú jelentése szerint a panaszost a szabálysértési eljárás keretében 23.00 órakor kezdődően már az éjszakai szolgálatát megkezdő szolgálatirányító parancsnok hallgatta meg.

Az egészségügyi intézményből való visszaszállítást követően a szolgálatirányító parancsnoknak a panaszoson kívül még 2 másik előállított személy őrzéséről, illetve a velük szembeni eljárás lefolytatásának biztosításáról kellett gondoskodnia.

Mivel több személy volt előállítva egyazon időben, így velük szemben, a szakmai szempontokat figyelembe véve, a rangsorolás elkerülhetetlen volt.

A szolgálatirányító parancsnok az adott időpontban figyelembe véve a bűnmegelőzési, bűnüldözési érdekeket is, fontossági sorrendben rangsorolta a szolgálati feladatokat, amihez elvitathatatlan joga volt.

Az előállítás időtartamának a hosszát olyan objektív körülmények – mint pl. az előállított személyek száma, azok eljárás alá vonása és az ezzel járó feladatok – befolyásolták, amelyek nyilvánvalóan kihatással voltak a panaszos előállítására is, azonban az a törvényben meghatározott mértéket nem haladta meg.

A panaszt e tekintetben elutasítom.

3) A panaszos a bilincselést is sérelmezte.

Az Rtv. 48. § b)-d) pontjai szerint „*A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy*

b) támadásának megakadályozására,

c) szökésének megakadályozására,

d) ellenszegülésének megtörésére.”

A Szolgálati Szabályzat 41. § (1)bekezdés alapján „*Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt*

a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,

b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,

c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,

d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,

e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,”

f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy

g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.

(2) A szolgálati előjáró a fogva tartott személy bilincselését a kísérés, az előállító egységen vagy a fogdán kívüli őrzés idejére is elrendelheti, ha szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg.

A panaszos sérelmezte, hogy amikor megpróbálta bezárni a rendőri felhívásnak megfelelően a kocsi, a rendőrök leszorították a gépkocsira és megbilincseltek.

A rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben a rendőrök 16.55 órától 19.15 óráig alkalmaztak bilincset.

A vizsgált esetben figyelembe kellett venni a rendőrnek azt a körülményt, hogy a panaszos szemmel láthatóan ittas állapotban elkövetett garázda jellegű tevékenysége miatt, a bolt vezetőjének kérésére kezdeményezték a rendőri intézkedést, így alaposan tarthattak attól, hogy az együttműködő magatartása az előállítás során megváltozhat.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 105/17-4/2013-2014. P. számú jelentése szerint a panaszos az elkövetés helyszínén ugyan együttműködő magatartást tanúsított, amiből azonban az nem következik, hogy ezt a magatartást az intézkedés befejezéséig, kényszerítő eszköz használata nélkül is tanúsította volna. Az Rtv. indoklása szerint a bilincs a további ellenszegülés, a szökés, a támadás az önkárosítás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz. Ennélfogva alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet.

A fentiek alapján a panaszt elutasítom.

4) A panaszos a rendőrök kulturálatlan magatartását sérelmezte.

Az Rtv. 2. § (1) bek. *„A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”*

A Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexe 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: *„Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.”* Az 5. pont szerint: *„[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”* A 7. pont utolsó mondata szerint: *„[...] tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”*

A panaszos több esetet megemlítve sérelmezte a rendőrök hangnemét, előadása szerint a rendőrök durván beszéltek, kiabáltak vele.

Ezzel szemben a rendőri jelentések azt tartalmazzák, hogy a panaszossal végig kulturált módon beszéltek.

A panaszosi és a rendőri előadás között ellentmondás tapasztalható, ezért a rendőri jelentésben, mint közokiratban foglaltakat fogadom el, **így a panaszt e tekintetben elutasítom.**

5) A panaszos szerint az intézkedés részrehajló volt.

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint *„A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.”*

A részrehajlásmentes intézkedés követelményének sérelmét a panaszos arra alapozta, hogy a tudomása szerint a bejelentő korábban rendőr volt.

Jelen esetben nem sikerült feltárni az eljárás során olyan bizonyítékot, ami alátámasztotta volna, hogy az intézkedő rendőrök és a bejelentő ismerték egymást, illetve, hogy az esetleges ismeretség a rendőri intézkedést bármilyen módon befolyásolta volna, és ezáltal a rendőri intézkedés részrehajlás-mentességének követelménye sérült volna. Ugyanis önmagában az a tény, hogy a telefonos bejelentést vevő rendőr ismerte a bejelentőt még nem alapozza meg a panaszos azon feltevését, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök részrehajlóak lettek volna a bejelentővel. Ezen felül pedig a panaszos nem tudott megjelölni egyéb olyan körülményt sem, amely arra utalna, hogy az intézkedés vele szemben indokolatlanul volt hátrányosabb (vagy a másik intézkedés alá vonttal szemben előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára valami okból ellenszenves volt.

A fentiek alapján a panaszos ezen sérelmét elutasítom.

6) A panaszos állítása szerint a Rendőrkapitányságon nem kapott tájékoztatást arról, hogy ki intézkedett vele szemben.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.”

A panaszos sérelmezte, hogy amikor szeretne volna megtudni a kapitányságon, ki intézkedett vele szemben, nem kapott érdemi információt, csak a kapitányság egyik-másik irodájába irányították, eredménytelenül.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint a Nyíregyházi Rendőrkapitányságon fegyveres biztonsági szolgálat működik és minden belépőt, aki kapitányságra érkezik ügyintézés céljából a Robotzsaru rendszerben rögzítenek. A panaszos az általa a beadványban megjelölt napon (2013. február 4-én) nem járt a Nyíregyházi Rendőrkapitányságon a beléptető rendszer szerint. A kapitányságvezető mellékelte a kinyomtatott ügyféllistát, amely valóban nem tartalmazta a panaszos adatait.

A panaszt elutasítom.

7) A rendőrök az intézkedés alatt nem tettek eleget az Rtv. 20. §-ban foglalt kötelezettségüknek.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés szerint „A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

(3) A rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.”

A panaszos a beadványában állította, hogy nem volt tudomása az intézkedő rendőrök nevééről, illetve amikor kérte az intézkedő rendőröket, hogy adják meg nevüket, ők ennek nem tettek eleget.

A rendőri jelentések szerint az intézkedéssel érintett rendőrök (mind a négyen) az intézkedés során a rendszeresített, az évszaknak megfelelő egyenruhában voltak, mely el van látva az azonosításukhoz szükséges jelvényvel, illetve névkitűzővel. Ily módon a panaszosnak a vele szemben folytatott intézkedés során lehetősége volt beazonosítani az intézkedő rendőröket, azaz megalapozottan és okszerűen nem jelenthető ki az, hogy nem volt tudomása az intézkedő rendőrök nevééről.

Tény azonban, hogy a Rendőrkapitányság vezetője az erre irányuló kérdésre konkrét választ nem adott, ezért a panaszos állítását fogadtam el, és a panasznak helyt adtam.

IV.

A Panasztestület a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy a spirateszt szonda alkalmazása és az alkoholteszt alkalmazása szükségtelen volt, ezért sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga és a személyes szabadsághoz való joga.

A panaszt e tekintetben elutasítottam. Az indokaimat a III. fejezet 2/a) pontjában fejtettem ki. (ld. 6-7-8. oldal)

(Itt jegyzem meg, hogy az intézkedő rendőrök – az ittas vezetés gyanúja miatt is intézkedés alá vont személlyel szemben – jogszerűen használták a Spiratest-et. A fent jelzett ORFK utasítás 38-39. pontjait A közlekedési balesetek és a közlekedés körében elkövetett bűncselekmények esetén követendő rendőri eljárás szabályairól szóló 60/2010. (OT 34.) ORFK utasítás, valamint az ittaság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás módosításáról szóló 10/2011. (VI. 30.) ORFK utasítás (továbbiakban: módosított ORFK utasítás) 15. pontja hatályon kívül helyezte (éppen 2011. július 1-jétől, amikor az FRP által idézett rendelkezést gyakorlatilag alkalmazni kellett volna), így sem jelenleg, sem a panasszal érintett rendőri intézkedés időpontjában a Spiratest-tel kapcsolatos alkalmazási tilalom nem áll/állt fenn, így annak alkalmazása nem okozott/hat semmiféle joghátrányt.)

A Panasztestület a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy az előállítás időtartama miatt sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga.

A panaszt e tekintetben elutasítottam. Az indokaimat a III. fejezet 2/b) pontjában fejtettem ki. (ld. 8-9. oldal)

A Panasztestület a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga azzal, hogy a rendőrök bilincset alkalmaztak.

A panaszt e tekintetben elutasítottam. Az indokaimat a III. fejezet 3) pontjában fejtettem ki. (ld. 9-10. oldal)

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdéseire alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Pp. 330. § (2) bekezdése;
- Ptk. 339. § , 349. §;
- Ket. 50. § (1) bek., 100. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bek., a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- Rtv. 13. § (1) és (2) bek., 93. § (1), (3) és (4) bek., 93/B. (2) bek., 92. § (1), (2) és (3) bek., 29. § (1) bek. a) pontja, (2) bek., 44. § (1) bek. b) pontja, , 2. § (1) bek., 33. § (2) bek. c) pontja és (3) bek., 48. § b)-d) pontja, 24. § (1) bek., 20. § (2) és (3) bek., 93/A. § (7) és (9) bek.,
- Szolgálati Szabályzat 8. § (1) bek. és 9. § (1) bek. a) és b) pontja, 29. § (1) bek., 41. § (1) bek.,
- Etikai Kódex 1,5,7 pontja,
- Btk. 188. § (1) bek.,
- ORFK utasítás 9, 11,12,14, és 25. pontja,
- ORFK utasítás 2. 5 pontja,

Budapest, 2014. május 28.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**